

zde zjištěných hrobů, které byly řazeny na základě absence nálezu a přítomnosti nedaleké nekropole do raného středověku (Čižmář 2019, 302).

Literatura

Čižmář, I. 2019: Syrovice (okr. Brno-venkov).
Přehled výzkumů 60(2), 302.

Summary

Syrovice (Brno-Country District). Two Bell Beaker culture inhumation burials were examined during a rescue excavation in “Klínek” field; one had been looted in prehistory (Fig. 19).

Ivan Čižmář

Šlapanice (k. ú. Šlapanice u Brna, okr. Brno-venkov) Ul. Brněnská pole, parc. č. 2804/197.

Kultura se šňůrovou keramikou. Pohřebiště/hřbitov. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84 – 49.1658786N, 16.7174572E

Během další etapy výstavby bytových domů v ulici Brněnská pole byl prozkoumán další hrob kultury se šňůrovou keramikou, který je součástí většího pohřebiště odkrývaného postupně od roku 2008 (Parma, Kos 2020).

Literatura

Parma, D., Kos, P. 2020: Šlapanice (okr. Brno-venkov).
Přehled výzkumů 61(1), 165.

Summary

Šlapanice (Šlapanice u Brna cadastral area, Brno-Country District). Another Corded Ware culture grave was examined during the next stage of an apartment house construction in Brněnská pole Street.

David Parma

Tvarožná (okr. Brno-venkov) „Díly“, parc. č. 774/343, 344.

Kultura se šňůrovou keramikou. Pohřebiště/hřbitov. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84 – 49.1773297N, 16.7633606E

V místech novostavby byl zkoumán jediný hrob kultury se šňůrovou keramikou s inventářem silně porušeným již v pravěku. Jde o část pohřebiště odkrývaného postupně od roku 2018 (Kos, Parma 2020).

Literatura

Kos, P., Parma, D. 2020: Jiříkovice (okr. Brno-venkov).
Přehled výzkumů 61(1), 160.

Summary

Tvarožná (Brno-Country District), “Díly”. A Corded Ware culture grave with an inventory strongly disturbed in prehistory was examined before the construction of a new building.

David Parma

Uničov (k. ú. Brníčko, okr. Olomouc)

„Za Strojírny“.

Kultura s moravskou malovanou keramikou (eneolit).
Sídliště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum.
Uložení nálezu: Archeologické centrum Olomouc, p. o.,
inv. č. 09/2020-102-1 – 09/2020-148-9.

Lokalizace: WGS-84 – 49.7864381N, 17.1578972E; 49.7834317N, 17.1539706E;
49.7826178N, 17.1541317E

Na jaře roku 2020 proběhl severně od uničovských strojírén záchraný archeologický výzkum v prostoru přeložky vysokotlakového plynu. Rýha nové přípojky plynovodu o celkové délce 560 m měla tvar obráceného rozevřeného písmena L, s kratším ramenem nasměrovaným dolů a delším nasměrovaným doprava. Kratší úsek s délkou 110 m měl průběh S-J a jeho jižní konec byl napojený na rozvodnu v areálu strojírén. Na severní zakončení kratší linie se napojovalo delší rameno, které pokračovalo směrem VVJ v délce 450 m. Šířka skrytého prostoru byla 8 m.

Z geomorfologického hlediska se prostor strojírén a území s archeologickými nálezy nachází v rovinaté krajině s hlavním tokem řeky Oskavy, vzdálené cca 1,6 km západním směrem. Rýha pro plynovod prořala mírné návršíčko s max. výškou 249 m n. m. Nadmořská výška lokality, zachycená na obou koncích výkopu, byla 247 m.

Archeologické situace byly objeveny na dvou místech. První areál s objekty byl zkoumán v prostoru kratšího ramene plynovodu, blíže strojírénám. Byly zde prozkoumány tři objekty, ze kterých dva (obj. č. 1 a 3) byly pravěké jámy. Z objektu č. 1 byl vyzvednut soubor mazanícových drobků. Absence datujících nálezů nedovoluje objekty zařadit jinak než rámcově do období pravěku. Soliterní objekt č. 2 byl interpretován jako vývrat stromu.

Druhá skupina jam byla zachycena uprostřed delšího ramene výkopu a čítala celkem 36 objektů. Valná většina prozkoumaných objektů jsou sloupové jamky, které tvořily pravidelnou strukturu – půdorys sloupového domu. Součástí konstrukce domu byly také dva žlábků. Půdorys domu byl pravidelného obdélného tvaru s orientací SSV-JJZ. Delší osa domu kopírovala vrstevnicový průběh návršíčka. Z konstrukce domu se podařilo odkrýt jen severní nároží s fragmenty delší SZ stěny a kratší SV stěny. Zachycená délka domu měřila 15,5 m a šířka cca 5 m. Kromě reliktu stěn byly také objeveny stopy vnitřní konstrukce, a to v podobě dvou sloupových jam, zřejmě součástí nosné konstrukce střechy. Předpokládá se, že se jednalo o hlavní osu domu, nám dovoluje odhadnout šířku domu na cca 6 m. Poblíž konstrukce domu bylo odkryto několik dalších sloupových jamek. V tomto případě se jednalo spíše o stopy neidentifikovatelných staveb a konstrukcí.

Těsně u SZ stěny domu byla prozkoumána zásobnicová jáma, ze které pochází několik atypických keramických zlomků.

Nejbohatší soubor nálezů pochází z objektu č. 9, vzdáleného 19 m JZ směrem od okraje sloupového domu. Jáma/hliník hluboká 1,5 m měla pravidelný oválný půdorys s rozměry 4,6 m × 3,7 m. Četné keramické střepy datují objekt do II. fáze kultury s moravskou malovanou keramikou.

Další dva objekty menších rozměrů, tři sloupové jamky a jeden hliník, byly prozkoumány v otevřené rýze dále JZ směrem od stavby domu. Z objektů máme jen několik atypických střepů, zřejmě stejného staří.

Závěrem lze konstatovat, že zde objevené reliktu sídliště dokonale zapadají do obrazu bohatého osídlení regionu, spojeného s aktivitou lidu s moravskou malovanou keramikou (např. Kalábková 2007, 41–71).

Literatura

Kalábková, P. 2007: Charakteristika osídlení lengyelské kultury v regionu Uničovska. *Pravěk* Nová řada 17/2007, 41–71.

Summary

Uničov (Brničko cadastral area, Olomouc District), "Za Strojírny". The reconstruction of gas pipes brought about a discovery of occupation dated to the later phase of the Moravian Painted Ware culture. Several settlement features, a clay pit and a part of a house layout with estimated dimensions of 14 m (?) × 6 m were examined.

Arkadiusz Tajer

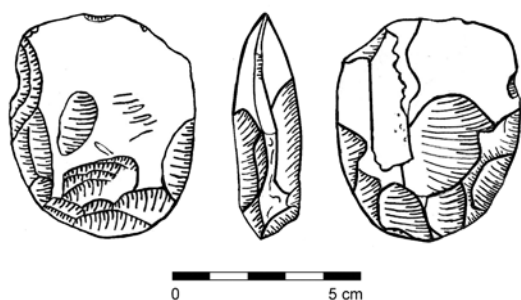
Velké Hoštice (okr. Opava)

Ul. Opavská.

Kultura nálevkovitých pohárů. Pole. Povrchový nález. Průzkum. Uložení nálezu: Slezské zemské muzeum.

Lokalizace: WGS-84 – 49.9357192N, 17.9679272E

V roce 2019 byla na poli na katastrálním území Velkých Hoštic, nedaleko ulice Opavská, nalezena broušená kamenná sekerka (obr. 20). Vyrobená je z kulmské břidlice či prachovce, lehce patinovaná do šedočerna (v čerstvém stavu jde o sytý černý materiál). Jedná se o nástroj, který (na rozdíl od ostatních seker z období nálevkovitých pohárů) je předstípan do takové míry, že plochy po odštípnutí jsou patrné i po obroušení. Tento stav ale není typický, a proto se nabízí myšlenka, že tento kus je druhotně upravený z delší, pravděpodobně zlomené sekerky. Ta se nejspíše zlomila zhruba v půli, a tak byla využita jen její přední část s ostřím. Těl byl pouze doštipán v lomu původní sekerky tak, aby byl těl lehce zašpičatělý, a tedy vhodnější k zasazení do dřevěného topora. Je vybroušena do zaobleného oboustranně broušeného ostří, a jak tomu často u povrchových nálezů z polí bývá, poškozena na povrchu orbou. Artefakt byl nalezen na multikulturní lokalitě, a proto byla datace nepřiliš jednoznačná, nicméně na základě analogií ho lze předběžně zařadit do kultury s nálevkovitými poháry (Šmíd 1993).

Obr. 20. Velké Hoštice. Sekundárně upravená broušená sekerka kultury nálevkovitých pohárů. Kresba M. Dienstpier.

Fig. 20. Velké Hoštice. Funnelbeaker culture secondarily modified polished axe. Drawing by M. Dienstpier.

Literatura

Šmíd, M. 1993: Kultura nálevkovitých pohárů. In: V. Podborský a kol. 1993: *Pravěké dějiny Moravy*. Vlastivěda moravská. Země a lid. Nová řada, svazek 3. Brno: Muzejní a vlastivědná společnost v Brně, 165–178.

Summary

Velké Hoštice (Opava District). The article reports the find of an untypical small stone axe (Fig. 20) from the Funnel Beaker culture discovered in Opavská Street in 2019.

Michal Dienstpier

Vyškov (k. ú. Dědice u Vyškova, okr. Vyškov)

„Legerní pole“, parc. č. 1402/30, 4577, 4578.

Kultura s moravskou malovanou keramikou (eneolit), kultura se šňůrovou keramikou. Pohřebiště/hřbitov, sídliště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Muzeum Vyškovska, p. o.

Lokalizace: 49.2937083N, 17.0053111E

V roce 2020 pokračoval výzkum parkoviště a manipulačních ploch zahájený na podzim 2019. K již odkrytým hrobům kultury se šňůrovou keramikou (Mikulková 2020) přibyl další (H 802). Jednalo se opět o rozměrnější, bohužel vyloupenou, hrobovou jámu. Na jejím dně byly mezi roztroušenými lidskými kostmi dobře patrné pozůstatky po vnitřní dřevěné konstrukci hrobové jámy. Dislokace kosterních pozůstatků svědčí o vyloupení hrobu (obr. 21). Z hrobové výbavy se zachovala amfora a džbán dřevohostického typu. Z torzovitě zachované kostry je patrné, že se jednalo o pohřeb dospělého muže. Druhým objektem prozkoumaným v roce 2020 byla rozsáhlá sídlištní jáma, obsahující skromné zlomky keramiky z mladšího stupně kultury s moravskou malovanou keramikou.

Zkoumaná plocha se nachází mezi účelovou komunikací a tzv. vojenskou železniční vlečkou, na okraji průmyslového areálu, poblíž severozápadního okraje intravilánu Vyškova, na hranici katastrů Vyškova a Dědic u Vyškova. Jedná se o mírné návrší s jižní expozicí. Nejblíže vodním zdrojem je Marchanický potok protékající zhruba 900 m severovýchodně od zkoumané plochy.

Obr. 21. Vyškov-Dědice. Vyloupený hrob kultury se šňůrovou keramikou. Foto B. Mikulková.

Fig. 21. Vyškov-Dědice. Corded Ware culture looted grave. Photo by B. Mikulková.

Literatura

Mikulková, B. 2020: Dědice (okr. Vyškov). *Přehled výzkumů* 61(1), 158.

Summary

Vyškov (Dědice u Vyškova cadastral area, Vyškov District), "Legerní pole". A rescue excavation examined a Corded Ware culture inhumation burial (Fig. 21) and part of a settlement from the later phase of the Moravian Painted Ware culture.

Blanka Mikulková